

PARLAMENT FEDERALNY BELGII

Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej

Bruksela, 4 - 5 kwietnia 2011 r.

KONKLUZJE PREZYDENCJI

Uwagi wstępne

1. Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej odbyła się w Brukseli, na wspólne zaproszenie Przewodniczących Parlamentu Federalnego Belgii, w dniach 4 do 5 kwietnia 2011 r. W konferencji wzięli udział Przewodniczący trzydziestu siedmiu Izb z dwudziestu siedmiu państw członkowskich lub ich reprezentanci, jak również Przewodniczący Parlamentu Europejskiego. Obecni byli również Przewodniczący parlamentów pięciu krajów kandydujących. Konferencja była prowadzona wspólnie przez pana André Flahaut, Przewodniczącego Izby Reprezentantów oraz pana Danniego Pietersa, Przewodniczącego Senatu Belgii.

2. W poniedziałek, 4 kwietnia 2011, uczestnicy konferencji dyskutowali nad następującymi tematami:

- Parlamentarna kontrola Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB) oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO).

- Rola parlamentów w nadzorze nad Europejską Przestrzenią Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości. Ten temat zawierał w sobie dwa podtematy: Parlamentarna kontrola nad służbami wywiadowczymi (projekt bazy danych do wymiany informacji pomiędzy właściwymi komisjami parlamentarnymi) oraz Rola parlamentów w monitorowaniu Europolu.

4 kwietnia 2011 r., Jego Wysokość Albert II, Król Belgów, przyjął Przewodniczących na audiencji w Zamku Laeken.

3. We wtorek, 5 kwietnia 2011 roku, Konferencja dyskutowała nad zagadnieniem Kryzysu Finansowego w Europie i jego konsekwencjami dla budżetów narodowych: Rola Parlamentów i współpracy międzyparlamentarnej w Europejskim Zarządzaniu Gospodarczym i "Europejskim Semestrze". Ta część obrad odbywała się w formule spotkania nieformalnego zgodnie z zasadami formatu jeden plus jeden, tzn. Przewodniczący lub osoba go reprezentująca i jeden doradca na Izbę.

Następnie obrady wznowiono powracając do dyskusji nad parlamentarną kontrolą nad WPZiB oraz WBiO.

4. Temat "Parlamentarna kontrola Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB) oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) został przedstawiony przez pana Danniego Pietersa, Przewodniczącego Senatu, który przedłożył zgromadzonym kompromisową propozycję konkluzji, która została stworzona na podstawie przekazanych belgijskiej prezydencji opinii wyrażonych przez parlamenty narodowe i Parlament Europejski. W toku dalszej dyskusji Przewodniczący wyrazili uznanie dla wysiłków belgijskiej prezydencji włożonych w próbę osiągnięcia konsensusu ws. mechanizmu parlamentarnego, który powinien zostać powołany. Następnie wymienili stanowiska swoich parlamentów na temat najważniejszych zasad, na których wspomniany mechanizm miałby się opierać.

W wyniku tej debaty prezydencja belgijska przedstawiła zrewidowaną kompromisową propozycję konkluzji.

5. Temat Rola parlamentów w nadzorze nad Europejską Przestrzenią Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości został zaprezentowany w ramach dwóch podtematów. Przewodniczący Senatu Belgii pan Danny Pieters zaprezentował projekt bazy danych, która miałaby służyć do wymiany informacji pomiędzy kompetentnymi komisjami w kontekście utworzenia sieci ekspertyz związanych z parlamentarną kontrolą nad bezpieczeństwem i służbami wywiadowczymi.

Pan Per Westerberg, Przewodniczący Parlamentu Szwecji, zaprezentował rolę parlamentów narodowych w monitorowaniu aktywności Europolu. Ta prezentacja była związana z Komunikatem Komisji Europejskiej [COM(2010)776] o procedurach kontroli aktywności Europolu przez Parlament Europejski we współpracy z parlamentami narodowymi.

W toku dalszej dyskusji, Przewodniczący uznali za niezbędne wprowadzenie dogłębnej kontroli aktywności Europolu. Ustalono także szczegóły dotyczące implementacji procedur wspomnianej wyżej bazy danych.

6. Podczas nieformalnej części Konferencji, zgodnie z zasadą formatu jeden plus jeden, Przewodniczący francuskiego Senatu, pan Gérard Larcher, przedstawił temat związany z Kryzysem Finansowym w Europie i jego konsekwencjami dla budżetów narodowych i stabilności strefy Euro: Rola Parlamentów i współpracy międzyparlamentarnej w Europejskim Zarządzaniu Gospodarczym i "Europejskim Semestrze". W toku dyskusji Przewodniczący przypomnieli, że są bardzo duże oczekiwania ze strony obywateli Europy w związku z działaniami, które powinny zostać podjęte, aby stawić czoła konsekwencjom budżetowym finansowego i gospodarczego kryzysu. Wyjaśniono jak państwa członkowskie i parlamenty narodowe zareagowały na kryzys i przygotowały się do "Europejskiego Semestru". Różnorodne metody zostały zastosowane w różnych krajach członkowskich, żeby wypełnić

Europejskie zobowiązania współpracy pomiędzy zgromadzeniami parlamentarnymi (większością rządzącą i opozycją) i rządami, angażując również członków Parlamentu Europejskiego.

Przywołując "Europejski Semestr", nowe narzędzie ustanowione przez Radę Europejską w celu wzmocnienia zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej i strefie euro, uczestnicy zastanawiali się nad propozycją Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Francji, zgodnie z którą powinno się organizować coroczne spotkania międzyparlamentarne, według procedur, które powinny zostać przyjęte. W spotkaniach mieliby uczestniczyć przewodniczący komisji budżetu parlamentów narodowych i właściwych komisji Parlamentu Europejskiego i miałyby się one skupiać na dyskusji nad koordynacją polityki budżetowej państw członkowskich.

7. Stosunki pomiędzy mediami, parlamentami oraz opinią publiczną: belgijska prezydencja zaproponowała, aby przełożyć ten temat na kolejną Konferencję Przewodniczących Parlamentów.

Konkluzje przygotowane przez prezydencję belgijską dotyczące parlamentarnej kontroli nad Wspólną Polityką Zagraniczną i Bezpieczeństwa (WPZiB) oraz Wspólną Polityką Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO):

1. Przewodniczący uznali za ważną pracę wykonaną przez prezydencję belgijską w celu utworzenia międzyparlamentarnego mechanizmu kontroli Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB) oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO).
2. Przewodniczący podkreślili, że istotna była możliwość wyrażenia różnorodnych opinii przez parlamenty narodowe i Parlament Europejski oraz że zaproponowany mechanizm powinien w pewien sposób odzwierciedlać różne punkty widzenia.
3. Przewodniczący podkreślili, że celem tej nowej struktury jest zapewnienie monitorowania w zakresie WPZiB / WPBiO z punktu widzenia parlamentów, a nie sprawowania nad nimi rzeczywistej kontroli, która wiązałaby się z posiadaniem kompetencji do nakładania sankcji. Konferencja Parlamentarna ma przede wszystkim funkcję informacyjną, która z jednej strony powinna umożliwić parlamentom narodowym lepiej kontrolować własne rządy w odniesieniu do międzyrządowego wymiaru WPZiB / WPBiO, z drugiej zaś powinna umożliwić Parlamentowi Europejskiemu wykonywanie swoich funkcji w ramach europejskich ram instytucjonalnych.

4. Przewodniczący zauważyli, że jedna z różnic między punktami widzenia poszczególnych parlamentów dotyczyła koncentracji na międzyrządowym wymiarze WPZiB i WPBiO lub na włączeniu także wymiaru wspólnotowego.
5. W świetle powyższych rozważań oraz z uwagi na rozbieżne poglądy, przewodniczący nie osiągnęli porozumienia w sprawie wszystkich aspektów tworzenia konferencji międzyparlamentarnej ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB) oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO), składającej się z delegacji parlamentów narodowych państw członkowskich Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego. Jednakże, Konferencja uzgodniła, co następuje:
 - a. Powołano Międzyparlamentarną Konferencję ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB) oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO). Składa się ona z delegacji parlamentów narodowych państw członkowskich UE i Parlamentu Europejskiego. Konferencja ta zastępuje dotychczasowe spotkania COFACC i CODAC.
 - b. Każdy parlament narodowy państwa kandydującego do członkostwa oraz europejskich państw członkowskich NATO może uczestniczyć w charakterze obserwatora.
 - c. Konferencja spotyka się dwa razy w roku w kraju, który sprawuje przewodnictwo w Radzie lub w Parlamencie Europejskim w Brukseli. Prezydencja podejmuje decyzję w tej sprawie. Nadzwyczajne posiedzenia odbywają się w razie konieczności lub w pilnych przypadkach.
 - d. Posiedzeniom przewodniczy parlament narodowy państwa członkowskiego sprawującego prezydencję, w ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim.
 - e. Wysoki Przedstawiciel ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa Unii Europejskiej jest zapraszany na posiedzenia Konferencji w celu przedstawienia zarysu strategii oraz wspólnej polityki zagranicznej i obrony Unii.
 - f. Konferencja może przyjąć niewiążące prawnie wnioski na zasadzie konsensusu.
 - g. Konferencja uchwała swój regulamin i na jego podstawie ustala metody pracy.

Rozważania roli parlamentów w kwestii Monitorowania Europejskiego Obszaru Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości

6. Przewodniczący uznali polityczną odpowiedzialność za główną zasadę, którą parlamentów narodowych i Parlamentu Europejskiego w zakresie respektowania i wykonywania swoich uprawnień w procesie legislacyjnym.

Parlamentarny nadzór nad bezpieczeństwem i służbami wywiadowczymi: projekt bazy danych służącej wymianie informacji pomiędzy właściwymi komisjami parlamentarnymi.

7. Przewodniczący omówili zakres implementacji Deklaracji Brukselskiej, przyjętej 1 października 2010 roku przez 6. Konferencję Komisji Parlamentarnych odpowiadających za nadzór nad służbami wywiadowczymi i bezpieczeństwo państw członkowskich Unii Europejskiej.

8. W tym obszarze tematycznym zgodzono się co do istotności możliwości monitorowania działalności służb bezpieczeństwa i wywiadu przez parlamenty narodowe, w celu ochrony podstawowych wolności i praw. Uznano także potrzebę i zasadność zintensyfikowania wymiany informacji jawnych pomiędzy parlamentarnymi komisjami państw członkowskich Unii Europejskiej.

9. W tym kontekście Przewodniczący wyrazili poparcie dla utworzenia, przy pomocy strony internetowej, bazy ekspertyz dotyczących monitorowania służb wywiadowczych (ENNIR - European Network of National Intelligence Reviewers, Europejska Sieć Nadzoru Parlamentarnego nad Służbami Wywiadowczymi). Podstawowym zadaniem tej komórki jest poprawa demokratycznej kontroli nad funkcjonowaniem służb bezpieczeństwa i wywiadu. Zgodzono się co do zasady proponowanego systemu finansowania; koszty byłyby rozdzielone między państwa członkowskie uczestniczące w owym procesie.

Rola parlamentów narodowych w zakresie monitorowania działalności Europolu

10. Przewodniczący podkreślili znaczenie roli parlamentów narodowych i Parlamentu Europejskiego w sprawie oceny i kontroli dalszego rozwoju europejskiej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. W tym duchu przyjęto komunikat Komisji Europejskiej [COM (2010) 776] odnoszący się do kontroli działań Europolu przez Parlament Europejski i parlamenty krajowe.

11. Przewodniczący stwierdzili, że polityczne monitorowanie działalności Europejskiego Urzędu Policji (Europol) powinno być wykonywane przez parlamenty krajowe i Parlament Europejski w duchu artykułu 88 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
12. Przewodniczący wyrazili opinię, iż istniejące formy kontroli nie są wystarczające, w konsekwencji czego kontrola powinna być sprawowana przez ciało międzyparlamentarne, w ramach którego przedstawiciele parlamentów narodowych i Parlamentu Europejskiego będą spotykać się regularnie. W celu redukcji kosztów, kontrola taka powinna być zorganizowana w ramach istniejących struktur międzyparlamentarnych. Komisja LIBE Parlamentu Europejskiego może zorganizować wspólne spotkania z odpowiednimi komisjami parlamentów narodowych na temat Europolu. Przewodniczący Komisji Spraw Wewnętrznych mogą także zaaranżować regularne spotkania w sprawie Europolu. Taka transparentność działania wzmocniłoby legitymizację Europolu.
13. Celem tych spotkań powinno być omówienie wszystkich kwestii odnoszących się do struktury, funkcjonowania, planowania i pracy Europolu. W związku z tym powinno być możliwe wysłuchanie Przewodniczącego Rady Dyrektorów, jak również Dyrektora Europolu w sprawie strategicznych dokumentów i/albo podsumowujących sprawozdań.

Rozważania na temat kryzysu finansowego w Europie i jego konsekwencji dla krajowych budżetów i stabilności euro: rola parlamentów i współpracy międzyparlamentarnej w Europejskim Zarządzaniu Gospodarczym i "Europejskim Semestrze"

14. Przewodniczący podkreślili konieczność wzmocnienia zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej i zapewnienia stabilności strefy euro. Zapoznali się z wolą wyrażoną na posiedzeniu Rady Europejskiej z 24 i 25 marca 2011, gdzie szefowie państw i rządów doprowadzili do pełnego włączenia parlamentów narodowych i Parlamentu Europejskiego w proces implementacji polityk wychodzących naprzeciw kryzysowi ekonomicznemu, które doprowadzić mają do zachowania stabilności finansowej i postępu w kierunku zrównoważonego wzrostu.
15. Przewodniczący zapoznali się z nową procedurą, znaną jako "Europejski Semestr", wprowadzoną w celu wzmocnienia koordynacji polityki budżetowej wewnątrz Unii

Europejskiej, równoległe do działań podjętych w ramach Strategii Europa 2020. Nawoływano ponadto do przejrzystości i konieczności właściwego informowania opinii publicznej.

16. W tym zakresie zwrócono uwagę, iż należy doprecyzować kwestie praktyczne, a w szczególności rolę parlamentów w kontekście "Europejskiego Semestru". Wyrażono uznanie dla inicjatyw podjętych przez Komisję Ekonomiczną i Monetarną oraz Komisję Budżetową Parlamentu Europejskiego w celu wymiany poglądów na temat procedur zaangażowania parlamentów w implementację "Europejskiego Semestru".
17. Przewodniczący poparli wniosek przedstawiony przez przewodniczącego francuskiego Zgromadzenia Narodowego, aby skonkretyzować debatę na temat budżetu pomiędzy Parlamentem Europejskim i parlamentami narodowymi poprzez organizację corocznych spotkań międzyparlamentarnych, "Konferencji do spraw Budżetu", w których brałoby udział przewodniczący komisji budżetowych parlamentów narodowych i przewodniczący właściwych komisji Parlamentu Europejskiego, na zasadach, które zostaną określone.
18. Przewodniczący podkreślili, że ten dialog musi mieć wartość dodatnią; powinna być konwergencja w zakresie ilości i jakości danych. Musi zostać osiągnięta równowaga pomiędzy miarą solidarności, miarą oszczędności i środkami zachęcającymi do badań oraz rozwoju, zrównoważonym rozwojem i rynkiem pracy, w szczególności w celu zapobiegania, tak dalece jak to możliwe, kryzysom, które z kolei uderzają najmocniej w najuboższą grupę społeczeństwa.
19. Zasugerowano także, że do bazy danych IPEX powinien zostać dodany dział, w celu wymiany informacji na temat Europejskiego Semestru oraz zarządzania gospodarczego. Stanowiłoby to wzmocnienie widoczności IPEX, umożliwiając użytkownikom zewnętrznym dostęp do odpowiednich informacji.